

MARAK – YHTEISTÄ TYÖTÄ LÄHISUHDEVÄKIVALTAAN PUUTTUMISEKSI

TUIJA HELLSTEN 13.10.2016

Aineiston lähde THL

RIKU JA MARAK

- RIKUn perustehtävä on parantaa rikoksen uhrin, hänen läheisensä ja rikosasiassa todistavan asemaa vaikuttamalla ja tuottamalla palveluita
- Päijät-Hämeen palvelupiste
Loviisankatu 14 A
Toiminnanohjaaja Kati Ulmala
Puh. 050 402 1158
- MARAK on moniammatillinen riskienarviointikokous. Se on työskentelymenetelmä, jonka tarkoituksena on auttaa vakavan lähisuhdeväkivallan uhreja

TAVOITTEET

Helpottaa
tiedonjaka
mista

Parantaa
uhrin
turvallisuutta

Vähentää
väkivallan
seurauksia

Tunnistaa vakavan
lähisuhdeväkivallan
uhrit

Parantaa
työntekijöiden
välistä
yhteistyötä

Helpottaa
avun
tarjoamista

Ehkäistä
väkivallan
uusiutumista

SUOSITELLUT KRITTEERIT MARAK:IIN OHJAAMISESSA

Ammatillinen arvio: jos ammattilainen on vakavasti huolissaan uhrin tilanteesta

TAI

Näkyvä kohonnut riski: kyselylomakkeessa on 14 tai enemmän ”kyllä”-vastauksia

TAI

Perheväkivallasta johtuvia poliisin kotihälytystilanteita on ollut useampia viimeisten 12 kuukauden aikana

TYÖSKENTELYN HYÖDYT

UHRILLE

Väkivallan vakavuus selkeytyy

Avun saanti helpottuu

Tukihenkilö

Eri ammattialojen tarjoamat palvelut

TYÖNTEKIJÄLLE

Väkivallan vakavuus selkeytyy

Jaettu vastuu uhrista ja lapsista

Tiedonvaihto helpottuu

Töiden päällekkäisyys vähenee

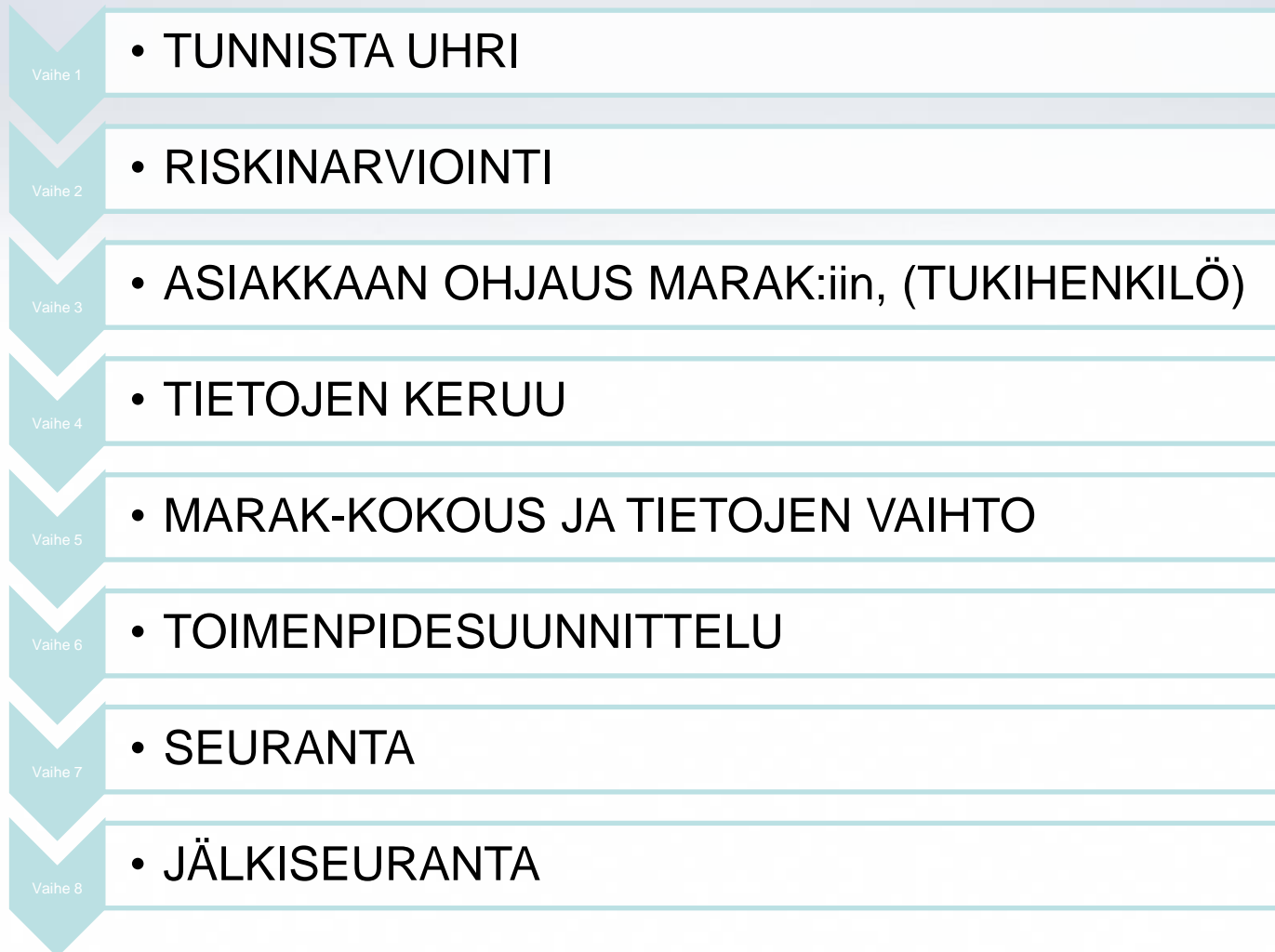
TYÖSKENTELYN VAIHEET

- Asiakkaan kanssa tehtävä riskienarviointi (lomake)
- MARAK-työryhmän laatima turvasuunnitelma
 - Riskienarviointilomake on väkivallan kartoittamisen väline
 - https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/lomakkeet/lomakkeet_vakivallan_puheeksi_ottamiseen#marak
 - Lomake täytetään yhdessä asiakkaan kanssa
 - Vaikkei lomakkeen täyttämisen ja keskustelun jälkeen olisi tarvetta / asiakas ei anna suostumusta MARAK-käsittelyyn, voi hän joka tapauksessa tarvita jotain muuta apua
 - Asiakkaalta pitää saada kirjallinen suostumus tietojen luovuttamiseen MARAK-kokoukseen
 - Tee jo tässä vaiheessa akuutit tarvittavat toimenpiteet ja tarjoa tukihenkilö

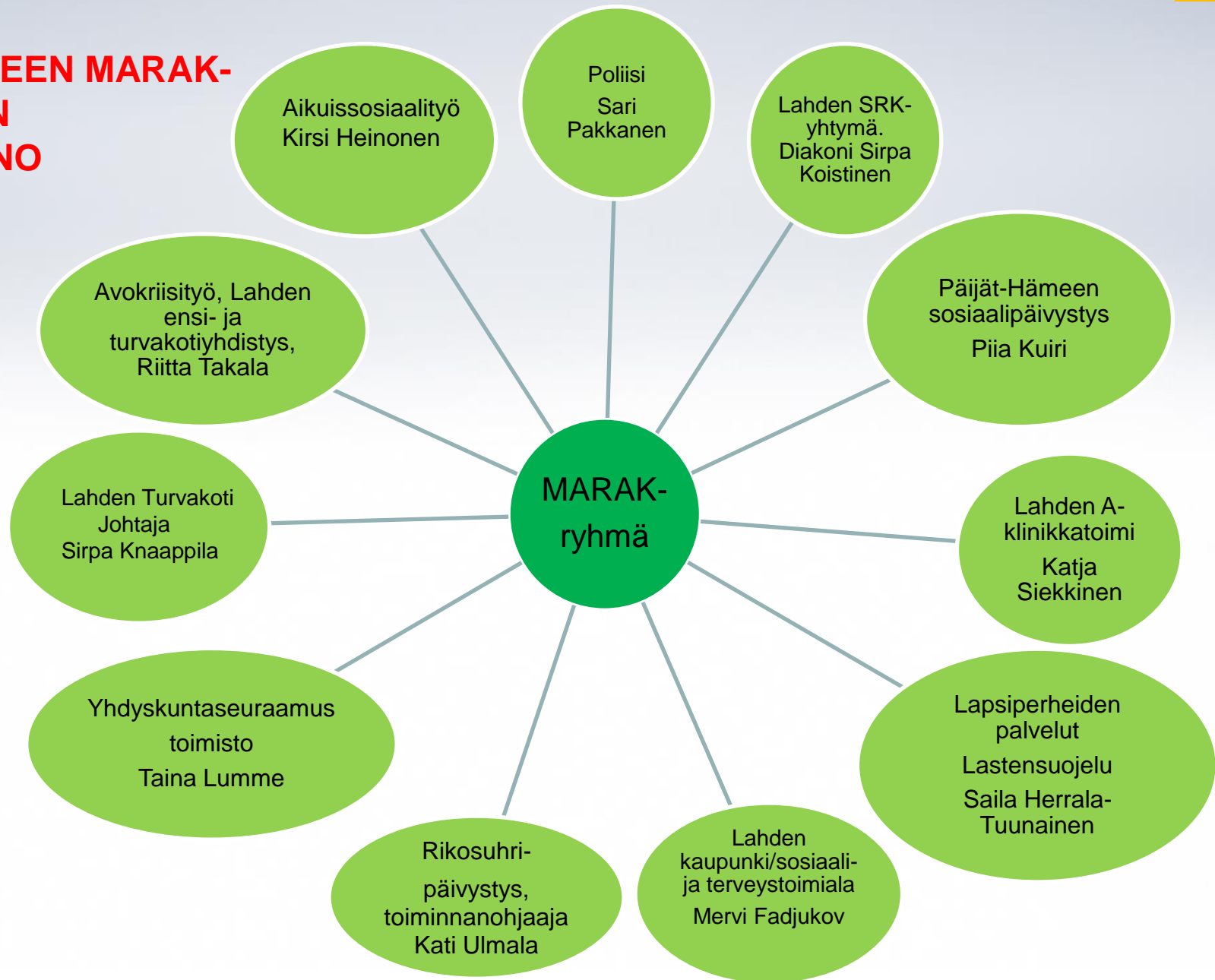
TYÖRYHMÄN TYÖSKENTELY

- Kun tieto asiakkaan ohjautumisesta MARAK:iin tulee, kukin työryhmän jäsen etsii omista tiedostoistaan tarvittavat tiedot asiakkaasta ja valmistautuu esittelemään kokouksessa omat ehdotuksensa toimenpiteiksi.
- Kunkin tapauksen osalta käydään läpi, mitä oleellista tietoa eri tahoilla on asiakkaasta ja päätetään toimenpiteiden toteuttamisesta ja aikataulusta.
- Toimenpiteiden toteutumista seurataan. Mikäli toimenpidettä ei saada suoritetuksi, tapaus tulee uudelleen kokoukseen käsiteltäväksi.
- Tapaus tulee uudelleen käsiteltäväksi, jos uusi väkivallanteko tulee jonkun toimijan tietoon.
- Tukihenkilö kulkee asiakkaan rinnalla koko MARAK-prosessin ajan ja motivoi asiakasta sitoutumaan mahdollisimman hyvin hänelle laaditun turvasuunnitelman toteuttamiseen.

MARAK -PROSESSI

PÄIJÄT-HÄMEEN MARAK- TYÖRYHMÄN KOKOONPANO

YHTEYSTIEDOT

- Päijät-Hämeen poliisilaitos
Lahden pääpoliisiasema
Rikosylikonstaapeli Sari Pakkanen
puh: 0295437217
sari.pakkanen@poliisi.fi
- Tutkintasihteeri Mervi Kettunen
puh: 0295 434437
mervi.kettunen@poliisi.fi

- **RIKU** on mukana MARAK-toiminnassa
 - osallistumalla moniammatilliseen riskienarviointikokoukseen osana työryhmää
 - kartoittamalla asiakkaittensa tilannetta MARAK-kyselyillä ja ohjaamalla asiakkaan asian MARAK-kokoukseen
 - tarjoamalla asiakkaille tukihenkilö tai muita RIKUn palveluita (lähtökohtaisesti kysytään MARAK-kyselyä tehtäessä, ei vasta toimenpiteenä)

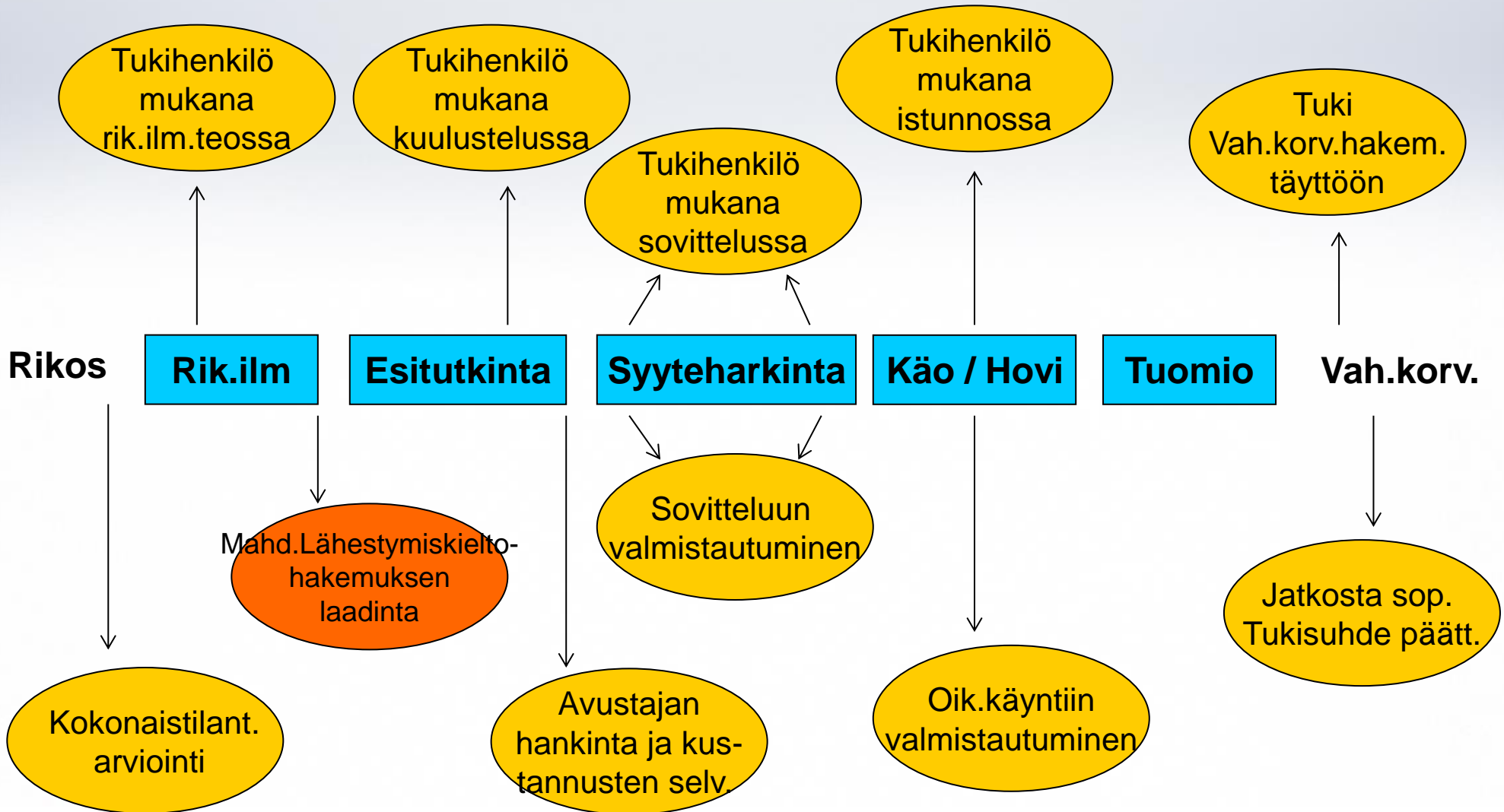
Tukihenkilö RIKUsta

- Lähtökohtana tapahtunut rikos, rikoksen kaltainen tilanne tai kokemus rikoksen uhriksi joutumisesta
- RIKU tarjoaa henkistä tukea ja käytännön neuvoja rikosasiaan liittyvissä kysymyksissä.
 - Erityisosaamisen alueena on rikosprosessikysymykset ja lähestymiskieltoasiat (konkreettinen ohjaus, neuvonta ja tuki rikosprosessiin liittyvissä kysymyksissä kuulustelusta oikeudenkäyntiin, sekä tarvittaessa pidempään)
- Tukisuhde ei kuitenkaan edellytä meneillään olevaa rikosprosessia, vaan tuen tarve voi olla esimerkiksi rikosprosessin käynnistäminen tai sen harkitseminen
- Asiakasta edustaa kokouksessa RIKUn työntekijä. Tukihenkilö voi olla mukana kokouksessa asiakkaan rinnalla.

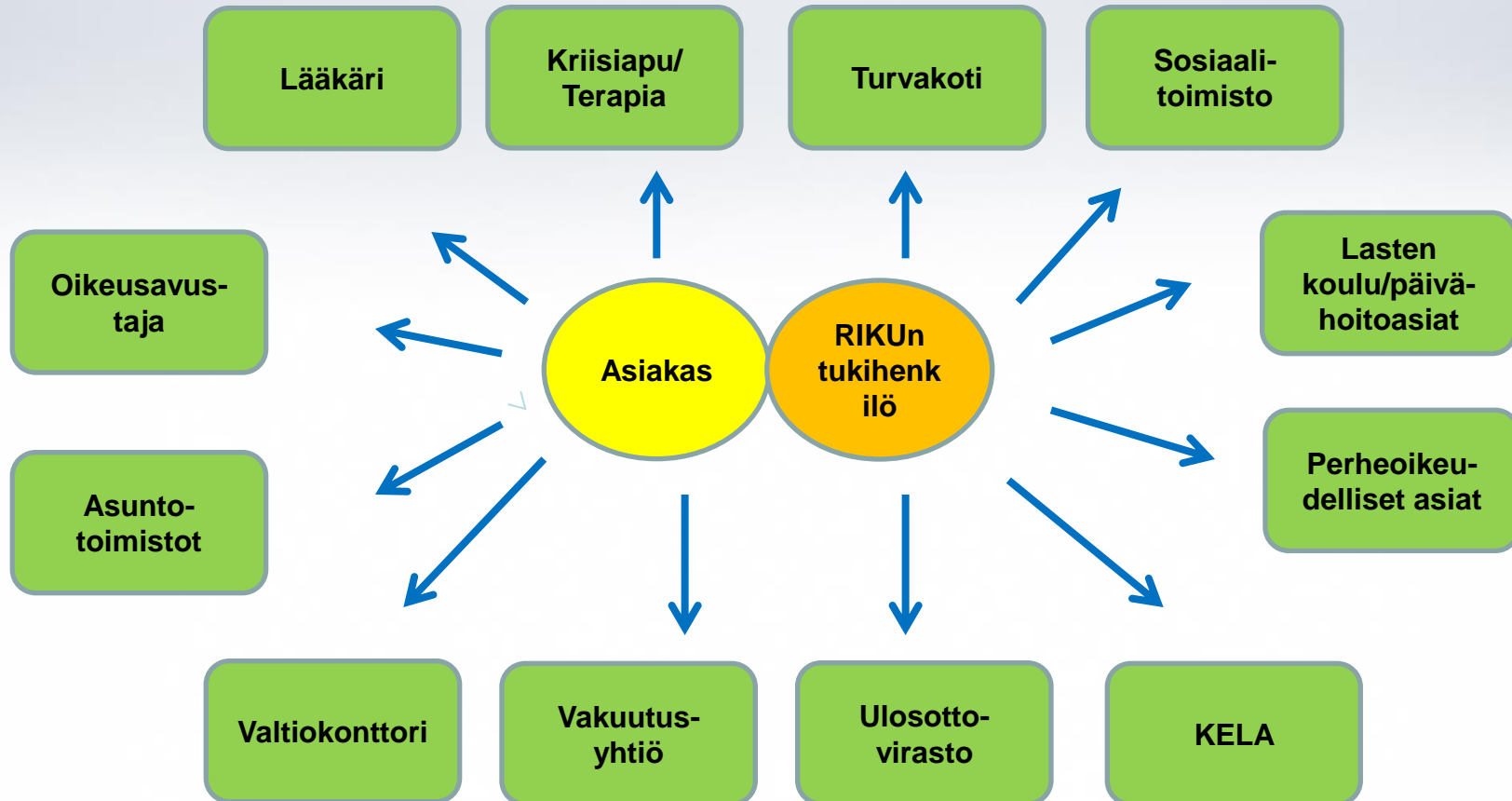
TUKIHENKILÖTOIMINTA

- Henkilökohtaista tukea
- Tukea ja neuvontaa rikosprosessissa
 - Ajantasaista neuvontaa rikosprosessiin liittyvissä käytännön asioissa
 - Opastusta esim. lähestymiskielto- vahingonkorvaus- ja syrjintäasioissa
 - Tukihenkilö mukana poliisilaitoksella, oikeudenkäynneissä, asianajotoimistoissa tai muissa rikosasiaan liittyvissä viranomaistapaamisissa
- Henkistä tukea ja rinnalla kulkemista
 - Ohjausta myös tarpeenmukaisiin lisäpalveluihin (MARAKissa yhdessä sovittu)

RIKUN TUKI RIKOKSEN UHRILLE RIKOSPROSESSISSA

TUKIHENKILÖTOIMINTA MUISSA KÄYTÄNNÖN ASIOISSA

MARAK

- Vuonna 2010 yli 46 000 aikuista ja yli 63 000 lasta ovat saaneet apua MARAC:n kautta
- Uhriutumisen uusiutumiskilpi pieneni – parisuhdeväkivalta loppui 60%:ssa tapauksista (Robinson 2004)
- Uhrin luottamus palvelujen toimivuuteen parani huomattavasti
- Lasten asema parani (kulttuurinen muutos viranomaisten asenteissa mm. poliisien tekemät LS-ilmoitukset lisääntyivät)
- 70%:lla uhreista turvallisuudentunne parani (Robinson 2004)
- Työryhmiin osallistuneet työntekijät kokivat toiminnan vaivan arvoiseksi:
 - Asiakkaalle voitiin tarjota palveluita tehokkaammin
 - Tiedonvaihto eri toimijoiden välillä parantui
 - Yleinen tietoisuus parisuhdeväkivallan vaikutuksista lapsiin lisääntyi (Robinson 2004)